

Назва навчальної дисципліни
 Спеціальність
 Кількість кредитів
 Шифр навчальної дисципліни
 Прізвище, ім'я, по батькові викладача
 Науковий ступінь
 Вчене звання
 Посада викладача

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Для усіх спеціальностей
 3
 ВК

Цицюра Неля Іванівна

*кандидат біологічних наук
 доцент
 доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання*

Контактний телефон викладача

0971994498

Профайл викладача

https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_bio/vykladachi/tsytsiura.pdf

Е-mail викладача

smaragds@ukr.net

Розклад консультацій

Очні консультації

Час проведення

14.40 – 17.00

Місце проведення

44 ауд.

Опис дисципліни

Освітній компонент «Глобальні проблеми сучасності» належить до вибіркового компоненту циклу загальної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, метою якого є підготовка висококваліфікованих фахівців, шляхом формування широкого світогляду та розуміння суті глобальних екологічних проблем сучасності, їх причин, наслідків та способів протидії.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Загальний огляд глобальних проблем сучасності	Типологія глобальних екологічних проблем	Усне та письмове опитування	60
Світовий розвиток і глобальна екологія	Глобальні наслідки надмірного антропогенного навантаження		
Забруднення навколишнього середовища	Джерела, види забруднень, забруднювачі навколишнього середовища		
Зміна клімату та її прояви	Причини та наслідки порушення теплового балансу планети парниковий ефект, активізація неотектонічних процесів, підняття рівня Світового океану, явище Ель-Ніньо, «вулканічна зима»		
Забруднення атмосфери	Наслідки глобального забруднення атмосфери: смоги, кислотні опади, озонові діри		
Забруднення гідросфери	Проблеми Світового океану та питної води		
Проблема деградації природних компонентів	Критерії, ознаки та напрямки деградації природних компонентів і природних систем.		
Забруднення екосистем різноманітними відходами	Zero waste – філософія скорочення продукування відходів		
Глобальні екологічні	Оцінку ступеня просторового		

проблеми і екологічна безпека	комфорту життєдіяльності населення за Ю.Одумом		
Міжнародна екологічна співпраця. Стратегія сталого розвитку	Міжнародні екологічні домовленості і програми		
	Цілі сталого розвитку		
Екологічна ситуація в Україні	Основні наслідки екологічної кризи		
ІНДЗ			15
Тестовий контроль			25
			100

Формування програмних компетентностей та результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов
ЗК	Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності
	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ПК	Прагнення до збереження навколишнього середовища
	Здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку та раціонального природокористування з метою збереження біорізноманіття та екологізації освітнього простору
РН	Демонструє знання принципів раціонального природокористування із врахуванням цілей сталого розвитку задля збереження біорізноманіття та екологізації свідомості громадянина України
	Уміє визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделює траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляє здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовує ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач

Тематика індивідуальних завдань

1. Наукові засади глобальної екології.
2. Місце глобальної екології в системі екологічних наук, пріоритети і завдання.
3. Суть глобальних екологічних проблем людства, їх причин, наслідків та шляхів вирішення.
4. Прояви глобальних екологічних криз на національному та регіональному рівнях.
5. Сучасні масштаби антропогенного впливу на природу.
6. Причини порушення теплового балансу планети.
7. Вплив екологічного стану середовища на здоров'я людей.
8. Сучасні підходи до вирішення глобальних екологічних проблем.
9. Міжнародні програми і конвенції по збереженню живої та неживої природи.
10. Екологічний слід як міра потреб людини у екосистемах планети.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

- **Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час самостійної роботи та на практичних заняттях:**

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1												Модуль 2	Модуль 3	Сума
Практичні роботи та самостійна робота 60 балів												ІНДЗ	Підсумковий тест	
T1 5	T2 5	T3 5	T4 5	T5 5	T6 5	T7 5	T8 5	T9 5	T10 5	T11 5	T12 5	15 балів	25 балів	100 балів

Рекомендована література

Екологічна безпека та економіка : монографія / М.І. Сокур, В.М. Шмандій, Є.К. Бабець, В.С. Білецький, І.Є. Мельнікова, О.В. Харламова, Л.С. Шелудченко. Кременчук, ПП Щербатих О.В., 2020. 240 с.

Перга Т. Ю. Глобальна екологічна політика та Україна: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 288 с.

Подолання екологічних ризиків та загроз для довкілля в умовах надзвичайних ситуацій – 2022: колективна монографія Полтава – Львів: НУПП імені Юрія Кондратюка, НУ «Львівська політехніка». Дніпро: Середняк Т. К., 2022, 664 с.

Резнікова Н.В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин. К. : Вістка, 2016. 216 с.

Степаненко С.М., Владимірова О.Г. Стратегія сталого розвитку: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2019. 175 с.

Інформаційні ресурси

1. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття : веб-сайт. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>.
2. Екологічні проблеми в сучасному світі : веб-сайт. URL : http://library.snu.edu.ua/s_8_maya_2015/ekolog-problemi.pdf
3. Загальнодержавна програма збереження біорізноманіття України на 2007-2025 роки : веб-сайт. URL : <http://www.sea.gov.ua/GIS/BSR/UA/documents>.

4. Закон України “Про екологічну мережу” : веб-сайт. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>.
5. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” : веб-сайт. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
6. Закон України “Про природно-заповідний фонд України” : веб-сайт. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>.
7. Закон України “Про Червону книгу України” : веб-сайт. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3055-14>.
8. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / [С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко]; за ред. С. П. Іванюти. – К. : НІСД, 2020. 110 с. : веб-сайт. URL : https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-10/dop-climate-final-5_sait.pdf
9. Концепція збереження біологічного різноманіття України : веб-сайт. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>.
10. Міністерство екології та природних ресурсів України : веб-сайт. URL : <http://www.menr.gov.ua>.
11. Природокористування : веб-сайт. URL : <https://geografiamozil2.jimdofree.com>
12. Природокористування і сталий розвиток: економіка, екологія, управління : веб-сайт. URL : <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/22/1/005ir.pdf>
13. Рейтинг сталого розвитку – 2021: плани на майбутнє : веб-сайт. URL : <https://techiia.com/ua/news/rejting-stalogo-rozvitku-2021-plani-na-majbutnye>
14. Розбудова екомережі України : веб-сайт. URL : <http://www.ecoinst.org.ua/kmv-2009/od2.htm>.
15. Цілі сталого розвитку в Україні : веб-сайт. URL : <http://sdg.org.ua/ua/sdgs-and-governments>